

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, Sive Institutiones & Praxes Tum Vitæ, tum Officii Pastoralis

Musart, Charles

Monachii, 1654

III. Exhibenda maximè mansuetudo, etiam in reprehensionibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41616

cauendum, quàm à foeminis : quâ de
re postea.

NVM: III.

*Mansuetudinem præcipuè in Conuersan-
do sectare.*

HÆC virtus, quam maximè à na-
turâ nostrâ insitam habemus, pro-
priè humanitas appellatur : eam qui
exhibet, homo dicitur ; qui non
habet, ferus. Nulli autem magis
necessaria illa est, quàm iis, qui regunt ;
quomodo enim reget alios, qui se priùs
regere non didicerit ? Est autem man-
suetudinis hoc munus : animi fero-
ciam cohibere, verborum acrimoniam
detergere, corporis motus effrænes
componere : quod ubi effecerit, to-
tisque homini imperârit, iam regi-
na est cordium illorum, quibuscum
conuersaris, & Suada animorum quid-
uis ab illis, aut impetrabit, aut impe-
rabit. Eam virtutem David Rex *spiri-
tum principalem* appellat, quòd ma-
ximè

ximè deceat Principem: Sic inter apes regulus aculeo caret, vulnerat neminem; purum, putum mel propinat. Ita Moyses ceruicosum, & difficilem populum facile inflectebat bonitate, quâ sanctus erat, & quâ verbis monstra ipsa placabat. Intelligis, quo studio mansuetudinem sectari debeas, quantumuis nonnunquam conuersandum tibi sit nonnullis cum agrestibus, ac feris, qui te laceffant, & bilem, stomachumque concitent; quibus etiam quandoque correctiones, & reprehensiones adhibendæ sint; tamen tunc etiam moderatio animi, verborum, gestuum retinenda, vt non excandescas, aut prorumpas in verba iniuriosa, aut nimium acerba, aut quæ hominem magis, quàm vitium impetant. Video te commoueri. Ergone, inquis, me Ouem ex Pastore facis, & Oues Lupos, vt me deuorent? ista Monachum fortasse deceant. At pastoris nomen, dignitatem, authoritatem tollunt,

lunt. Quid enim? si Parochum vident, præsertim ætate minùs venerabilem, animo placido, ore suavi, mellitis moribus, & vt vocas, mansuetum, quòdque necessarium erit, humilem, patientem: curatorem suum, non curant, imò floccipendunt. Neq; verò irasci semper peccatum est. Christus, si non iratus est, certè iram præ se tulit. Petrum Sathanam vocavit: Scribis, & Pharisæis sæpe *Va* intentavit: vendentes, & ementes in templo etiam verberibus incussis eiecit; numulariorum mensas, & æs evertit. Quid plura? Ohe! mi bone vir, ne mihi irascere, nondum dixeram omnia, quæ volebam: non sum ita rudis, vt nesciam mansuetudinem, sicut cæteras virtutes, modum, mediúmque tenere; ex quo, si ad extrema hinc inde abeatur, in vitium degeneret. Mansuetum te esse volui, non mollem; sed neque ferrum; Medicos, & Opiliones imitabere: Medici non semper, neque

Q

in

in omni morbo ferro, & igne vtuntur; si vtantur, lineamenta admouent, vt molestiam molliant: potiones amaræ, quando vis morbi patitur, melle, & saccharo illinunt. Medicus Evangelicus, vt vulneratum seminecem curaret, vini acrimoniam, & olei lenitudinem adhibuit. Similiter opiliones, dum lanam tondent, cutem non lacerant; si curant scabiem, vngues non impingunt; aberrantem ouiculam fistulâ reuocant, aut glebâ leuiter iniectâ; cum verò amissam recuperârint, non exdorsuant, aut exossant: exosculantur, sinu excipiunt, ac tandem in humeris reportant. Hoc modo Pastores bonum Pastorem effingunt, eamque effigiem antiqui sacrorum calices insculptam exhibent, & Archiepiscopale pallium, ex lanâ ouinâ humeris gestatum representat.

Quæ in Christo obiicis seueritatis exempla, quàm pauca, quàm rara, quàm mixta suauitate erant? Toto triennio,

quo

quo cum hominibus tam diuersorum humorum, & morum conuersatus est, vix ter, quaterue iracundiam præ se tulit: semel Petrum Sathanam; id est, sibi aduersum (hoc enim Sathan significat) tunc appellauit, cum à se crucem amoliretur, quàm leniter, & quàm leuiter, in causâ licet grauissimâ? Scribæ & Pharisæi iurati, & publici hostes Christum insectabantur, lenitate capi nolebant, carpi debuerunt. Carpsit Christus, neque tam illos, quàm publica illorum vitia, neque frequenter, neque nimis durè; cum vendentibus verò, & ementibus in templo quàm mansuetè actum? intolerabile erat facinus; Domus Dei fiebat forum non modò, sed etiam spelunca latronum; Zelo ardens diuini honoris Christus eiecit, arripit non flagrum, neque flagellum omnino, sed quasi flagellum; neque ex funibus, sed ex funiculis, &, quòd sciam, vulnerauit neminem; imò neque percussit, non mo-

Q2

dò

dò verberare, sed vix verbo: nam hæc nihil habent acerbitatis; *auferite ista hinc; hæc domus est orationis.* quòd si mensas deiecit, non effregit; effudit res, non rapuit. Nunc confer ista cum totius vitæ Christi decursu, reperiet expressum, quòd Isaias vaticinans prædixerat: *Non clamabit, non contendet; non audietur vox eius foris: calammum contritum non conteret, & linum fumigans non extinguet: cum veritatem educet iudicium: neq; erit tristis, neq; turbulentus.* Discipulos rudes, & subinde molestos, quàm benignè, quàm patienter tulit? cum peccatoribus maximis conuiuabatur; tantum abest, vt durè eos tractaret. Lege conciones, quas habuit, rostro, vngue, aculeis carent; vt meritò se mansuetudinis Magistrum profiteatur: *Discite à me, quia mitis sum;* sed nunquã id docuit magis, quàm sub finem vitæ; vbi maximè irasci, si aliquando oportuit, iam oportuerat: retexe historiam Christi patienter

patientis: *Si me queritis, inquit, finite
hos abire: si bene locutus sum, quid me
cadis: Filius Dei sum; amodò videbitis:*
apud Pilatum verò falsò accusatus,
flagris concisus, & priùs ab Herode
illusus, quid dixit? tacuit. In cruce
locutus est inter horrendos cruciatus,
& opprobria, & irrisiones, verba se-
ptem; nullum felle, quod propinaba-
tur, illitum: denique inclinato capite
loqui & viuere desit; neque tamen
tot, & tantis mansuetudinis exemplis
dignitatem suam, authoritatè me im-
minuit; imò auxit plurimùm: error
ille est non virtutibus, mansuetudi-
ne, humilitate, patientiâ; sed vitiis,
feritate, fastu, impatientiâ, existima-
tionem, & potestatem Parocho con-
ciliari, aut conseruari. Nolim tamen
putes tibi à me interdictum, vt bono
nomini consulas; vt, si quis te infa-
met, ne te iure tuo optimo tuearis:
personæ enim publicæ famam negli-
gere non licet; si id bono publico ob-

Q3

sit:

fit: sed tamen hæc ipsa iusta causa, & defensio intra leges Christianæ mansuetudinis, velur intra sacram lineam, concludi debet, ne exorbitet longius,

NVM: IV.

Fuge Comestationes, & lusus vetitos.

PAstorem cum ouibus versari in popinis, computare, ludere, non modò contemptum parit, vt quævis nimia familiaritas; sed ipsi, & gregi (immanè quantum) nocet: quis nescit, quæ & quot flagitia istic repariantur? vbi crapulæ regnant, ebriitates, detractioes, iuramenta, per iuria, blasphemix, obscœnitates non modò verborum, sed etiam rerum, iurgia, pugnæ, cædes; tùm scilicet, cum ex morâ nouæ, & nouæ illecebræ gulam irritant, & ingluuiem; & mens, ac lingua largo potu non iam madet, sed mergitur. Quamobrem monet Sapiens eum, qui sapere velit: *Noli esse in conuiujs potatorum, nec in comestationi-*